("నివేదిత" మాసపత్రిక- ఫిబ్రవరి- మార్చి 1979)

చదివించే కథ

"ఎదుగుతున్న కొడుకుల్ని స్నేహితుల్లా చూడు" అన్న ఆంగ్ల సూక్తిమీద నమ్మకం అని నా ఉద్దేశం.

"తాబేతాళ్లని గాని.కుటుంబ సభ్యుల్నిగాని తప్పుచేసినా అదమాయించలేని అపసర్ధత" అని మా ఆవిడ ఉద్దేశం.

"నీ నెత్తిమీద చేతులు పెట్టేస్తున్నాసరే. అవతలివాడిపట్ల క్రోధం తెచ్చుకోలేని మంచితనం" అని నా స్నేహితుల ఉద్ధేశం.

ఏదో ఒకటి—కారణం; కాని కార్యం యేమిటంటే. వెతికి వెతికి ఇంగ్లీషు మీడియంలో బోధించే కాలేజీ కనిపెట్టి, దాంట్లో చదవ్వేసిన మా అబ్బాయి బొత్తిగా 'క్రమశిక్షణా రహితంగా ప్రవర్తిస్తూ వుంటే చదువును నిర్లక్ష్యం చేస్తూ వుంటేనేను పల్లెత్తుమాట అనకండా వూరుకోడం జరిగింది కొన్నాళ్ళ పాటు.

చివరకి షష్టియరు హాఫియర్లీలో వాడికి చివర్నుంచి ఐదో స్థానం వచ్చిందనితెలిసీ కూడా వాణ్ణి నేనేమీ అనలేకపోడం సంభవించింది.

ఏమీ అనకపోడం— అంటే బొత్తిగా యేమీ అనకపోడం కాదు. నేను ఆ రోజు వాణ్ణి దగ్గర కూచోబెట్టి చేసిన పనికి మా ఆవిడికి నా మీద చిర్రెత్తు కొచ్చింది.

ఏం చేశానంటే—

భమిడిపాటి కామేశ్వరావుగారి 'కాలక్షేపం' పుస్తం తీసి. అందులో ఒక జోక్ చదవమని యిచ్చేను, మా వాడికి—

తండ్రి: ఏమిట్రోయ్, నీ చదువు రోజు రోజుకీ యిల్లా గుంట పువ్వులు పూస్తోంది?

కొడుకు: ఇప్పుడేం జరిగిందని నీ యిది?

తండ్రి- ఏమీ లేదు. నువ్వు క్లాసులో చివరివాడివటగా!

కొడుకు: తప్పంతా గుర్నాధానిది నాన్నా!

తండ్రి: వాడేం చేశాడు, మధ్యన?

కొడుకు: ఇన్నాళ్లూ క్లాసులో చివరివాడు వాడే, అసలు!

తండ్రి: ఒతే?

కొడుకు! వాడీ మధ్యనే టి. సి పుచ్చుకు పోయాడు మరి.

ఈ జోక్ చదివాక మా అబ్బాయిలో నేను ఆశించిన రియాక్షన్ వొచ్చిం దని నే ననుకున్నాను, ఎందుకంటే. మర్నాటినుంచీ కొంత యింటిపట్టున వుండడం, వాళ్ళమ్మ సరుకులో కూరలో తెమ్మంటే "నేను చదువుకోవాలమ్మా!" అంటూ బజారుకైనా వెళ్ళకపోడం జరిగింది, ఎలాగో ఫస్టియరు చివర్న జరిగిన పరీక్షల్లో డిటెన్ కాకుండా వొడ్డెక్కాడు.

"ఇంగ్లీషు మీడియం అంటేనే క్రమశిక్షణ. వాడు చదవకపోడమేమిటి? ఏదో ఒక్కొక్క మనిషికి ఒక్కొక్క సమయంలో కొంత నిర్లక్ష్యం. అంతే!" అని నేను తృప్తిపడి మా ఆవిడతో అనడం జరిగింది.

మళ్లీ సెకండియర్ 'క్వార్టర్లీ'లో గురికి జానెడు దూరంలో పాస్ మార్కులు తప్పి మా పాడు వెనకబట్టాడు."ఇదేమిట్రా నాయనా?" అని అడగడానికి నాకేదో అడ్డు వచ్చింది. దాన్ని నా నమ్మకంతో ముడెట్టాలో, మా అవిడ ఉద్దేశానికి భాష్యంలా వాడాలో, మా స్నేహితుల అభిప్రాయానికి ఫల శ్రుతిగా పేర్కొనాలో నాకు అర్థం కాక కాబోలు, నానోట మాట రాలేదు.

0 0 0

"పక్క వాటాలో పెలిపతి శాస్త్రిగారికి వప్పచెప్పండి పిల్లాణ్ని" అంది మా ఆవిడ.

నాకు కొంచెం భయం వేసింది.

ఆయన కరుకైన మనిషి.

రిటైరవడానికి పదేళ్ళ ముందర వెళ్ళి చేసుకున్న ఉమాపతి శాస్త్రిగారు; ఆ వయసులో ప్రారంభించి, మరీ లేటయిపోతోందని భయపడిపోయినవాళ్ళాగ; వరసగా ముగ్గుర్ని కన్నాడు, హైస్కూలు హెడ్మాస్టర్‌గా రిటైరై. పిల్లల చదువులకి కాన్వెంట్లు పుష్కలంగా వున్నాయని యీ వూరుచేరారు వాళ్ళు. ఉన్న వూళ్ళో పొలాలు కవులు కిచ్చి, ఇల్లు అమ్మేసుకునీ, మా పక్కవాటాలో చేరి ఆరునెలలు అయింది.

ఆయన పిల్లల్ని అనే మాటలూ, కొట్టే దెబ్బలూ—— ఈ గోడలు అడ్డం లేకండా నా కంట పడితే—ఒక్కపూట కూడా తృప్తిగా అన్నం తినలేనేమో ——అనిపిస్తుంది.

గట్టిగా పన్నెండేళ్ళుండవు పెద్దవాడికి. "ముష్టి లమ్డీకొడకా అన్నం తినగానే నిద్దరేమిట్రా? లేచి చదువు, పిలక్కి తాను కట్టమంటావా? చదువెలా వస్తుందిరా ఛాంచేత్? సరస్వతీదేవి నీకే మైనా బాకీ అట్రా?"- (రాయగలిగినంత మర్యాదగా రాసేను)-ఇలాగ, పిల్లాణ్ణి చదువుకు కూర్చోపెట్టే మార్గం.

తొమ్మిదో యేడు, ఆడపిల్లకి "బాత్‌రూమ్‌లోకి తువ్వాలు పట్టికెళ్ళకుండా వెళ్తావుటే దొమ్మరి ముండా, ఈ మాటు బాత్‌రూమ్‌లోంచి తువ్వాలడిగేవో చూడు. బుర్ర గొరిగించి, పిండి చుక్కలు పెట్టించేస్తాను."- ఇదీ ఆ పిల్ల ముండతో సంభాషణ.

ఎనిమిదో యేడు రెండోవాడికి. "కళ్ళు నెత్తిమీద పెట్టుకు నడుస్తే యేమౌతుంది, రాయి తగలక! మళ్లీ ఏడుపొకటీ, సిగ్గు లేకుండాను. నోరు మూస్తావా, పీక నొక్కమంటావా, పింజారీవెధవా."- ఆ విధంగాను- వాణ్ని సముదాయించడం.

ఆయనకి-కుర్రాణ్ని వప్పగించమంది మా ఆవిడ, వాడికి క్రమశిక్షణా-చదివే అలవాటూ యేర్పడ్డానికని.

వాళ్ళ పిల్లలు ముగ్గురికీ ఉదయం ఏడింటికి క్లాసులు. ఆ వెళ్ళడం మధ్యాన్నం పన్నెండు గంటలవరకూ రారు. మా వాడికి పది గంటలకి కాలేజీ. ఉదయం ఏడు నుంచి తొమ్మిదిన్నర దాకా వాణ్ని ఆయన అజమాయిషీలో పెట్టేస్తే ఒక్క నిమిషం కూడా దిక్కులు చూడనియ్యకుండా యమ కాపలా కాస్తాడు. అది మాత్రం నిజం.

"గుర్రాన్ని నీళ్ళదాకా తీసికెళ్ళగలం. కాని నీళ్ళు తాగించలేమేమో?" అని సందేహం వెలిబుచ్చాను. మా ఆవిడతో.

"గుర్రమో గాడిదో; ముందు వాడు చెడిపోకుండా చూడండి. ఆ తరువాత వాడికి యోగ్యత వుంటే బాగుపడతాడు. లేకపోతే లేదు!"

ఆ విధంగా జరిగింది: నేను మావాణ్ణి ఉమాపతి శాస్త్రిగారి కొప్పగించడానికి వప్పుకోడం.

-"మీరేమీ ట్యూషన్ చెప్పక్కర్లేదండి. ఊరికే కనిపెట్టుంటే చాలు, రోజూ వోగంటపాటు ఉదయం. వోగంటపాటు సాయంకాలమూనూ." అన్నాను.

"ట్యూషన్ చెప్పమన్నా చెబుతాను. ఏం: మనకి రానిచదువులా యేమిటి? మీడియం ఇంగ్లీషన్న మాట కాని చదువంతా వొకటేను!" అన్నారాయన.

"అబ్బే. వాడికి ఇష్టం వుండదేమోనండీ" అని మొహ మాటపడ్డాను.

"ఇష్టం లేకపోతే వాణ్ణి వాడిగదిలో కూర్చొమనండి. నాకు అమ్చపుస్తకం యిమ్మనండి. లెక్కల్లో స్టెప్పుల్తోసహా యిక్కణ్ణించే చెప్పేస్తాను."

అంతవాడు కాడని నా కెప్పుడూ అనుమానంలేదు. పాతకాలంనాటి హెడ్మాస్టరు. మైకుల్లేనప్పటి నాటకం యాక్టర్లలా అలుపులేని గొంతుక ఆయనది.

"ఏం నాన్నా, నన్ను 'అరుపువీరుడు' గారి దగ్గర ట్యూషనుకి పెడుతున్నావా?" అన్నాడు మావాడు ఆ సాయంత్రం.

"అరుపు వీరుడా?" అన్నాను బోధపడక, జవాబు చెప్పొచ్చా లేదా అని ఆలోచించో, లేక నాకు ఇబ్బందికరంగా వుండబోయే ఆ జవాబుని ఆహ్లాదకరంగా చెయ్యడానికో, మావాడు చిరునవ్వు నవ్వాడు.

"మెరుపువీరుడు — అన్న సినిమా వొచ్చిందికదా. దాంతో రైమ్ చేస్తూ మా ఫ్రెండ్స్ శాస్త్రిగారికి 'అరుపువీరుడు' అని నిక్నేమ్ పెట్టేర్నాన్నా"

"ఇంకవాడు ఆయన దగ్గిర ఏం చదువుతాడు?" అనుకున్నాను. కాని ఆశ వదలక అన్నాను! "ఆయన నీ దగ్గిరకి రాకండా, నువ్వు ఆయన దగ్గిరకెళ్ళకుండా చెప్తాడు తెల్సా?"

"ఎలా చెప్తారు?"

"అదే తమాషా, ఆయనకి టెలిపతీ తెలుసు."

మావాడి మొహం హటాత్తుగా తెల్లబడిపోయింది. "అయ్యబాబోయ్" అన్నాడు.

నేను విజృంభించాను, "అంటే తెలుసుగా, నువ్విక్కడ లెక్కలు చేస్తూ వుంటావు. పరధ్యానంగా ఎనిమిది తొమ్మిదులు డెబ్బయ్యారు అని వేసేవనుకో, ఆయన అక్కణ్నించి డెబ్బయిరెండు వెయ్యమని అరవడమో, లేకపోతే ఆయన అలా చెబుతున్నట్టు నీకు స్ఫురించడమో జరుగుతుందన్నమాట."

మావాడు నిశ్శబ్దంగా తలవూపాడు. కొన్నిక్షణాల క్రింపట ఉమాపతి శాస్త్రిగారికి నిక్నేమ్ 'అరుపువీరుడు' పెట్టిన సాహసి వీడేనా అనిపించింది.

"నీకు నమ్మకంలేదు గావును, టెలిపతీమీద" అన్నాను మళ్ళీ నేను.

"అబ్బే, అదికాదు నాన్నా...చదివాననుకో, టెలిపతీ, క్లెయిర్ వాయిన్స్ యిలాంటి వాటిమీద. కాని ఉమాపతిశాస్త్రి గారికి—"

"ఏం ఆయనకి ఉండకూడదా అలాంటి శక్తి? అంత చవగ్గా కనబడుతున్నారా, ఆయన నీకంటికి?"

"సారీ నాన్నా. నేనన్నది అధికాదు" అని మావాడు తప్పుకున్నాడు.

*　　　　*　　　　*

నాలుగు రోజులయింది.

ఆఫీసునుంచి త్వరగా వచ్చేశాను. తలనొప్పిగా ఉంటేను. డాళ్లోఆస్ప్రో మింగి కాఫీతాగి మరీవొచ్చాను,

మావాడు లెక్కల పుస్తకం ముందేసుకుని రఫ్‌బుక్కు పాడుచేస్తున్నాడు.

"నాలుగోలెక్క రాగానే సంబరం కాదు. ఐదోది చేసిచూడు తెలుస్తుంది" అని శాస్త్రిగారు పొరుగువాటాలోంచి గట్టిగా అరిచాడు.

మావాడు ఉలిక్కి పడ్డాడు.

ఏమిటా అని రఫ్‌బుక్కులోకి చూశాను. ఐదోలెక్క చెయ్యడానికిగాను అంకెవేసి, అచ్చుపుస్తకంలో లెక్క అర్థంగాక గుడ్లు మిటకరిస్తున్నాడు ఇంత సేపూను.

నేను నవ్వుకుంటూ ఇంట్లోకెళ్ళాను. మా ఆవిడ లోపలేదో పనిచేసుకుంటోంది. "లెక్కల పుస్తకం యింకో కాపీ కొని ఉమాపతి శాస్త్రిగారికిచ్చేవా?" అని అడగాలని నా ఉద్దేశం.

*　　　　*　　　　*

మళ్ళీ రెండురోజులైంది.

ఆదివారం, ఉదయం పదిగంటలు కాలేదు.

మావాడు న్యూస్‌పేపర్లో మేగజైన్ శెక్షన్ చూస్తున్నాడు.

"ఆ పనికిరాని రాతలు చదవకపోతే ఇంగ్లీషు పుస్తకం చదవరాదురా, భ్రష్టు వెధవా! మొన్న పరీక్షలో ఎన్నొచ్చేయి మార్కులు, నూటికి తొమ్మిది" అని అరిచాడు ఉమాపతి శాస్త్రిగారు గోడ అవతల్నుంచి.

నేను మా ఆవిడకోసం కళ్ళతో వెతిగాను.

రెండో డోసు కాఫీ గ్లాసులో పోసుకుని ఏమీ యెరగనట్టు హంసనడకల్తో వస్తోంది, ముందు గదిలోకి.

మావాడు నిశ్శబ్దంగా ఇంగ్లీషు పుస్తకంతీసి చదవడం గమనించి నవ్వుకున్నాను.

కాఫీ తాగి గ్లాసు అక్కడ పెట్టాను.

మావాడు పుస్తకం మూసి వెనకింటిలోకి వెళ్ళబోతూంటే గ్లాసుకి కాలు తగిలి పెద్ద చప్పుడుతో దూరంగా పడింది.

"కళ్ళు నెత్తిమీద పెట్టుకుని నడుస్తాడు వెధవ" అని పక్కవాటాలోంచి శాస్త్రిగారి కేక.

*　　*　　*

"బాగా చదువుతున్నట్టున్నాడే, కొడుకు?" అన్నాను. ఆ మర్నాడు మా ఆవిడతో.

"మన ప్రతాపం యేం లేదు. ఉమాపతి శాస్త్రిగారే చదివిస్తున్నారు" అంది మా ఆవిడ, నవ్వుతుండానూ.

"నువ్వు ఆయనకి ఎప్పటికప్పుడు వీడేం చేస్తున్నదీ చెబుతున్నావా?"

"నా మొహం, నాకంత తీరుబాటేది?"

"ఆయనా యింటిదగ్గిరే వుంటారు, నువ్వూ ఇంటిదగ్గిరే వుంటావు ఏం, చెప్పలేక?"

"నేనేం చెప్పలేదు సుమండీ. ఆయనే, సమయానికి సరిపోయేటట్టు ఏదో కేకపెడతారు. మొన్నొకసారి ఏమయిందంటే, మనవాడు కాలేజీ నుంచి వొస్తూనే చెప్పులు స్టూలుగా విసిరాడు, కాలితో. ఆ స్పీడుకి ఒకటివెళ్ళి మంచం మీద పడింది. సరిగ్గా సమయానికి— అప్రాచ్యపువెధవా, చెప్పులు మెడకి కట్టుకుంటావురా? అని పెద్దకేక పెట్టారాయన. హడిలిపోయి మనవాడు వెంటనే దాన్నితీసి కిటికీ క్రిందిగూటిలో పొందిగ్గాపెట్టి మంచంమీది దుప్పటీ దులిపాడు. వాడు మొహం కడుక్కోడానికి బాత్ రూంలోకెళ్ళగానే కిటికీ తలుపుతీసి పక్కవాటాలోకి చూశాను. వాళ్ళ పెద్దవాడు బూట్లు పాలిష్ చేసుకుంటున్నాడు..."

"అంటే అంతకు ముందు వాడా చెప్పుల్తో ఏదో కోతిపని చేశాడన్న మాటేగా"

"మనవాడికి మీరేదో టెలిపతీ అంటూ చెప్పార్టగా. అంతకు ముందు నుంచీ జరుగుతోందిలాగ. ఓసారి వీడు సైకిలుకి ఆయిలువేస్తూ ప్రెద్దబ్రష్‌తో గేర్ కేస్ లోపల తుడుస్తున్నాడు. అది కొంచెం దబడబలాడింది. ఇంతట్లోకే ఆయన— జెష్టపెధవా, సైకిలు చంకనాకిపోతుందిరా— అని అరిచాడు. మరో మాటు మనవాడు డాబామెట్లు దిగుతూ పిట్టగోడని బూటుకాలితో తంతూ వస్తున్నాడు— ఇవ్వాళ్టితో ఆ గోడపుణ్యం కట్టుకో! అని అరిచాడు ఉమాపతి శాస్త్రిగారు— సరిగ్గా సమయానికి వాళ్ళబ్బాయి గోడలో మేకులుకొడుతూ వున్నట్టు వీడికి తెలీక, టెలిపతీతోనే ఈ వార్నింగులూ ఈ చివాట్లూ వస్తున్నాయని; తనేం చేస్తున్నా ఒకశక్తి కనిపెడుతోందనీ భయపడ్డం జరుగుతోంది" అని మా ఆవిడ వివరించింది.

0　　0　　0

ఇంటర్మీడియెట్ పరీక్షలు చాలా బాగా రాసేడు మావాడు. ఆ తరవాత వాడు అలా హింసపడ్డం భరించలేక టెలిపతీ లేదు ఏంలేదు. అంతావట్టిది. అనుకోని సారూప్యం—అంటూ వివరించే ఒక పుస్తకం తెచ్చి వాడి దృష్టినాకర్షించే విధంగా పెట్టాను.

ఆ సాయంకాలం ఆ పుస్తకం అక్కడే బోర్లించి వుంది. చదవడం ఐపోయిన సూచనగా.

దాంట్లో మావాడి దస్తూరీలో పెన్సిల్‌తో రాసివుంది లాగ. "మొదట్లో దివ్యదృష్టి అనే మంచి పేరు వుండేది దీనికి. కాలక్రమాన నాస్తికత్వం పెరిగి ఈశక్తి. క్షుద్రశక్తిగా ప్రచారం అయింది. మామూలు మనిషికి అందుబాటులో వుండి మంచిని సాధించగల ఈ శక్తి గురించి తెలుసుకోడం, దీన్ని పొందడానికి ప్రయత్నించడం మన కర్తవ్యం."

"టెలిపతీ గురించి చదవాలి. వీలుంటే ప్రాక్టీస్ కూడా చెయ్యాలి" అనుకున్నాను ఆ కొత్తతరం నమ్మకం స్వీకరించి. *